

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Zakonodavno-pravna komisija

Broj:01-04-238/24

Sarajevo, 08.07.2024.godine

**POSLANICIMA/ZASTUPNICIMA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

VLADA KANTONA SARAJEVO

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 08.07.2024. godine, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, razmatrala je Amandmane Vlade Kantona Sarajevo na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i u skladu sa članom 27. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo podnosi Skupštini:

**IZVJEŠTAJ
ZAKONODAVNO-PRAVNE KOMISIJE SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

O PODNESENIM AMANDMANIMA VLADE KANTONA SARAJEVO NA PRIJEDLOG ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI U KANTONU SARAJEVO:

AMANDMAN I

U članu 23. stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Izborna područja u gimnaziji su:

- a) društveno,
- b) administrativno,
- c) jezičko,
- d) prirodno,
- e) matematičko-informatičko,
- f) sportsko,
- g) pedagoško-psihološko područje,
- h) područje informacionih tehnologija,
- i) opća gimnazija i
- j) druga područja za koja se ukaže interes i potreba, a za koja postoji utvrđen nastavni plan i program u skladu sa ovim zakonom i standardima i normativima.“

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-055, Fax:+ 387 (0) 33 562-210

Web: <http://skupstina.ks.gov.ba>

E-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba

Obrazloženje

Kao što je to predloženo stavom (2) istog člana, nastavnim planom i programom za gimnaziju utvrđuju se izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti u okviru onih područja za koja je gimnazija verificirana, za kojima postoji interesovanje učenika i u skladu sa uvjetima i standardima i normativima.

Opravdanim se smatra da trenutno postoji, te da će postojati i u budućnosti interes učenika za dva izborna područja u gimnaziji - administrativno i pedagoško-psihološko područje, koja prepoznaje i važeći Zakon o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 23/17,30/19 i 33/21).

AMANDMAN II

U članu 43. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Za učenike koji se nalaze na dužem liječenju zbog većih motoričkih teškoća, hroničnih i drugih bolesti i koji ne mogu pohađati nastavu u školi, uz obavezno mišljenje ljekara specijaliste i uz odobrenje Ministarstva, organizira se nastava u kući, odnosno zdravstvenoj ustanovi ili im se omogućava polaganje predmetnog ili razrednog ispita.“

Obrazloženje

Prilikom donošenja odluke o odobrenju organiziranja nastave u kući, Ministarstvo bi trebalo, uz ostalu relevantnu dokumentaciju, cijeniti i mišljenje ljekara specijaliste, koji je jedini kompetentan da utvrdi stvarno stanje. Navedeno se propisuje u cilju edukacije i podrške koji će pomoći učeniku u odgojno obrazovnom procesu i ostvarivanju obrazovnih ciljeva. Nastavni plan za nastavu u kući izvodi se shodno nastavnom planu Ministarstva u 50 % trajanju sedmične satnice programa u koji je uključen učenik, što je i propisano Pravilnikom o mkluzivnom obrazovanju. Period trajanja nastave u kući utvrđen je na osnovu nalaza/mišljenja nadležnog ljekara. Nastava u zdravstvenoj ustanovi također se izvodi u skladu sa Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju, u kojem se propisuje da Osnivač određuje osnovnu ili srednju školu koja provodi općeobrazovnu nastavu u zdravstvenoj ustanovi, a sve u cilju najboljeg interesa učenika.

AMANDMAN III

U članu 44. stav (6) mijenja se i glasi:

„(6) Nastavna godina počinje intoniranjem državne himne i isticanjem državnih simbola Bosne i Hercegovine. Državna himna se intonira i svakog prvog nastavnog dana u svakom mjesecu na početku prvog časa svake smjene u kojoj se realizira odgojno-obrazovni rad.“

Obrazloženje

Izmjenom stava (6) člana 44. podiže se svijest mlađim generacijama te razvija osjećaje ljubavi i privrženosti prema domovini. Ovim odgojno - obrazovnim pristupom učimo učenike da vole svoju domovinu, čuvaju kulturni identitet što predstavlja izazov u današnjem vremenu i zahtjeva posebnu pažnju i posvećenost. Ključni elemenat u tom procesu je obrazovanje djece o njihovoj domovini i pružanje prilike za jačanje nacionalnog ponosa i povezivanje učenika sa njihovim nasljeđem. Njegovanje patriotskih osjećanja i pripadnosti jednoj zemlji jeste nešto što je svojstveno svakom vremenu i predstavlja emotivnu povezanost sa domovinom.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-055, Fax: + 387 (0) 33 562-210

Web: <http://skupstina.ks.gov.ba>

E-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba

AMANDMAN IV

U članu 63. dodaje se novi stav (9) koji glasi:

„(9) Izuzetno, pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju i kandidati koji navršavaju ili imaju navršениh 18 godina života do kraja tekuće godine, uz preporuku nadležne službe socijalne zaštite ili ljekara specijaliste.“

Образложење

Uvidom u tekst Prijedloga Zakona o odgoja i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, utvrđeno je da ne postoji mogućnost redovnog upisa u prvi razred srednje škole za učenike koji u tekućoj godini imaju navršениh ili navršavaju 18 godina života. U praksi postoji manji broj učenika koji iz zdravstvenih, ili socijalnih razloga ne završe osnovnu školu do navršene osamnaeste godine života, te je neophodno predvidjeti mogućnost redovnog školovanja za ovu djecu. U Javnoj ustanovi Dom za djecu bez roditeljskog staranja, štíćenici doma mogu boraviti do navršene osamnaeste godine ili do kraja redovnog školovanja. Obzirom daje nerijedak slučaj da štíćenici ovog doma ne završe osnovno obrazovanje do navršene osamnaeste godine, neophodno je omogućiti da navedena djeca mogu upisati redovno srednjoškolsko obrazovanje i nakon navršениh osamnaest godina života uz preporuku nadležne službe socijalne zaštite.

AMANDMAN V

U članu 71. stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Izuzetno, iz razloga koje cijeni nastavničko vijeće škole u kojoj učenik traži preusmjeravanje na zanimanju III ili IV stepena, na zahtjev učenika/roditelja, učenik se može preusmjeriti na zanimanje istog stepena, nižeg stepena ili višeg stepena, i sa manjim prosjekom općeg uspjeha i nižom ocjenom vladanja kako je definisano u st. (1) i (2) ovog člana.“

Образложење

Predloženim stavom (3) člana 71. nisu definisani slučajevi kada se učenici mogu preusmjeriti na zanimanje nižeg, istog ili višeg stepena u istoj ili drugoj školi za djecu koja nemaju ocjenu općeg uspjeha vrlo dobar i primjereno vladanje. U praksi postoje učenici koji se iz različitih razloga nisu adaptirali na srednjoškolsko obrazovanje u koje su primljeni, te u toku srednjoškolskog obrazovanja žele izvršiti promjenu smjera, stepena zanimanja ili škole koju pohađaju. Obzirom da se zahtjev po ovom amandmanu podnosi nastavničkom vijeću škole u koje dijete želi preusmjerenje, isto će kao kolektivni organ u školi objektivno odlučivati ovim slučajevima.

AMANDMAN VI

U članu 95. stav (8) mijenja se i glasi:

„(8) Učenik kojem je izrečena mjera "isključenje iz srednje škole" može nastaviti obrazovanje u drugoj srednjoj školi u kojem će za učenika uz pomoć Instituta biti izrađen individualni plan podrške i individualni plan brige u skladu sa propisom kojeg, uz saglasnost Vlade, donosi Ministarstvo.“

Образложење

U svim radnjama koje su u vezi s djecom a koje poduzimaju javne ili privatne ustanove socijalne zaštite, sudovi, državna uprava ili zakonodavna tijela, mora se prvenstveno voditi računa o interesima djeteta, odnosno zaštite dobrobiti djeteta. Shodno navedenom, a u cilju sprečavanja segregacije djeteta kojem je izrečena mjera isključenja iz Škole zbog devijantnog ponašanja, ovom izmjenom člana 95. stav (8), daje se mogućnost nastavka školovanja u kojem će za učenika uz

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-055, Fax: + 387 (0) 33 562-210

Web: <http://skupstina.ks.gov.ba>

E-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba

3/6

pomoć Instituta biti izrađen individualni plan podrške i individualni plan brige u skladu sa propisom iz oblasti odgoja i obrazovanja, a u cilju resocijalizacije u ranim faktorima rizika te pokušaja smanjivanja daljnje eskalacije neprihvatljivog ponašanja, što je i jedan od ciljeva primarne prevencije da se daje odgojna podrška radi preveniranja nastanka težih oblika navedenog ponašanja. Navedeni propis će donijeti Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo.

AMANDMAN VII

U članu 107, stav (5) mijenja se i glasi:

„(5) Školski odbor treba da odražava etnički sastav učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice u kojoj Škola djeluje, u najvećoj mogućoj mjeri prema popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 1991. godine i u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH" broj: 16/03 i 102/09).“

Obrazloženje

Popis stanovništva je glavni kriterij i pokretač za izradu strategija razvoja i upravljanja društvom i državom, te donosi između ostalog i podatke važne za očuvanje i poboljšanje u oblasti obrazovanja. Članom 51. stav (2) Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", broj: 18/2003 i 88/2007-dr. zakon) propisuje između ostalog da sastav školskog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice, onako kako ona u datom trenutku izgleda u principu prema popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 1991. godine. Imajući u vidu da bi se popis stanovništva trebao vršiti okvirno svakih deset godina shodno čemu se radi o promjenjivoj statistici i kategoriji, a uzimajući u obzir da je navedeni zakon na snazi i da služi kao osnov za donošenje za donošenje Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, predlaže se amandman u ovoj formi.

Nadalje, Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH" broj: 16/03 i 102/09) uređuje, promovira i štiti ravnopravnost spolova, garantira jednake mogućnosti i ravnopravan tretman svih osoba bez obzira na spol, u javnoj i u privatnoj sferi društva, te uređuje zaštitu od diskriminacije na osnovu spola. Imajući u vidu da je navedenim zakonom dalje propisano da se garantira puna ravnopravnost spolova u svim oblastima društva, uključujući ali ne ograničavajući se između ostalog i na oblast obrazovanja, predlaže se amandman u ovoj formi.

AMANDMAN VIII

U članu 127. dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Skupština, na prijedlog Vlade, u Budžetu Kantona Sarajevo će obezbijediti minimalno 3,5% od ukupnih ostvarenih prihoda Budžeta Kantona Sarajevo prethodne godine bez: primitaka, namjenskih prihoda, vlastitih prihoda, transfera i donacija budžetskih korisnika. Navedena sredstva će se planirati za nabavku opreme, rekonstrukciju i investiciono održavanje, materijal i sitan inventar te tekuće održavanje škola kao javnih ustanova.“

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Obrazloženje

U Kantonu Sarajevo u registre osnovnih i srednjih škola upisano je ukupno 106 osnovnih i srednjih škola kao javnih ustanova. Ukupna površina svih osnovnih i srednjih škola je preko 220.000m² unutrašnjeg prostora i preko 443.000m² vanjskog prostora. Navedenim podatkom nesporna činjenica je daje ukupna površina koju koriste naše škole preko 663.000m², odnosno škole

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-055, Fax: + 387 (0) 33 562-210
Web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
E-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba

zauzimaju površinu od 0.6km². U navedenim školama postoji preko 1800 učionica, radionica i sportskih sala u kojima preko 50.000 učenika svakodnevno sudjeluje u odgojno obrazovnom procesu.

U periodu od 2014. do 2024. godine ukupan budžet Kantona Sarajevo je bio 10.575.163.593,00 KM. Od navedenih sredstava u školsku infrastrukturu, opremu, materijale, tekuće održavanje i izgradnju novih škola uloženo je 182.447.247,00 ili 1,73% od ukupnog budžeta za navedeni period. Bitno je napomenuti da su se u ovom periodu realizirala finansijska sredstva za otvaranje novih škola poput Javne ustanove Osnovna škola „Aneks“, Javne ustanove Osnovna škola „Šip“, te obezbjeđivanje sredstava za otvaranje novih javnih ustanova, tako da su stvarna ulaganja u škole oko 100 miliona KM.

Prosječna starost školskih objekata u Kantonu Sarajevo je oko 60 godina, tako da je ovo još jedan dodatni argument za usvajanje ovakvog amandmana.

Prosječno ulaganje iz Budžeta KS u školsku infrastrukturu, opremu i materijale po m² u za posljednjih deset godina je 275,18KM. odnosno u m² školskog prostora godišnje ulaganje u održavanje, investiciono ulaganje i rekonstrukciju, opremanje i materijale je 27,51KM godišnje.

Obzirom na amortizaciju, stanje i starost objekata, broj učenika, predlažemo da se u budžetima u narednom periodu planiraju sredstava od minimalno 4% od ukupnih ostvarenih prihoda budžeta Kantona Sarajevo prethodne godine bez: primitaka, namjenskih prihoda, vlastitih prihoda, transfera i donacija budžetskih korisnika.

Planirano ulaganje u 2024. godini je 2.17% od ukupnog Budžeta Kantona Sarajevo odnosno iznos od nešto više od 33 miliona KM.

U većinu škola nije bilo značajnijih ulaganja do 2021. godine, no međutim odobrena sredstva za ove namjene nisu dostatna za održavanje trenutnog stanja i podizanje ambijenta i uslova za odgojno obrazovni proces u školama.

Dakle, odvajanjem od 4% za ove namjene na primjeru Budžeta Kantona Sarajevo za 2024. znači da bi se planiralo nešto više od 60 miliona KM.

Obezbeđivanje ovog minimalnog procenta za ove namjene u budžetu Kantona Sarajevo osiguralo bi kvalitetnije uslove za odvijanje odgojno-obrazovnog procesa u Kantonu Sarajevo.

AMANDMAN IX

Član 137. mijenja se i glasi:

„Član 137. (Radnici zatečeni na radu u školi)

(1) Radnici zatečeni na radu u školi u radnom-pravnom statusu na neodređeno vrijeme, koji ne posjeduju profil i stručnu spremu utvrđenu propisom iz člana 97. ovog Zakona ili pedagoškim standardima i normativima predviđenu za ta radna mjesta, a danom stupanja na snagu ovog Zakona imaju više od 20 godina radnog staža u školi, ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima bez obaveze doškolovanja.

(2) Lica zatečena na poziciji direktora škole, nakon okončanja tekućeg mandata, mogu biti imenovana za direktora škole u istoj školi još jedanput ako na poziciji direktora škole nisu bili dure od četiri godine.

(3) Uslov iz člana 109. stav (7) tačka e) ovog zakona primjenjivat će se po isteku od dvije godine od dana donošenja pravilnika iz člana 109. stav (5) ovog zakona.

(4) U osnovnoj školi radni odnos mogu zasnovati i lica koja su završila I ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa do kraja 2020/21. akademske godine i obavezna su doškolovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu spremu.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-055, Fax:+ 387 (0) 33 562-210

Web: <http://skupstina.ks.gov.ba>

E-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba

5/6

(5) U osnovnoj školi radni odnos mogu zasnovati i lica koja su stekla VI stepen stručne spreme po predbolonjskom sistemu studiranja. Ova lica obavezna su doškolorovati se u roku od pet godina od donošenja propisa kojim se utvrđuje profil i stručna sprema nastavnika ukoliko propis iz člana 97. predviđa drugačiju stručnu sprema."

Obrazloženje

Radnici zatečeni na radu u školi u radnom-pravnom statusu na neodređeno vrijeme, koji ne posjeduju profil i stručnu sprema a imaju više od 20 godina radnog staža u školi ostaju na svojim poslovima i radnim zadacima bez obaveze doškoloravanja. Navedena odredba podrazumijeva da radnici koji imaju manje staža od gore ukupnog, moraju se doškoloravati u skladu sa profilom i stručnom spremom koje radno mjesto uslovljava, što podrazumijeva ciljano sticanje znanja i vještina koje je potrebno za radno mjesto. Navedena odredba a u vezi sa doškoloravanjem radnika u slučaju novih profila i stručne spreme koji su defimsani standardima i normativima pobliže će se defmisati podzakonskim propisom. Trenutno postoji manji broj radnika koji su u radnom-pravnom statusu na neodređeno vrijeme, a da ne posjeduju traženi profil i stručnu sprema ali imaju preko 20 godina radnog staža u školi.

AMANDMAN X

U Prijedlogu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ispravlja se numeracija poglavlja počev od poglavlja XVII do poglavlja XX.

Obrazloženje

Uvidom u tekst Prijedloga Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo utvrđeno je da se dva puta ponavlja naznaka poglavlja XVII, jednom naznaka poglavlja XVIII, zatim naznaka poglavlja XX, XXI i XXII, a da nikako nije naznačeno poglavlje XIX, te je potrebno izvršiti ispravku na način da se izvrši korekcija u dijelu numeracije poglavlja počev poglavlja XVII do XX.

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo je stava da su Amandmani Vlade Kantona Sarajevo od I do X, na prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, podneseni u skladu s odredbama čl. 151. i 152., Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka).

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-055, Fax:+ 387 (0) 33 562-210
Web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
E-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba